

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת בהעלותך

גליון מס' 3

בְּדֶרֶךְ הַצְּדִיקִים

הפרנס הַיהודי בעיר וולוז'ין, ובקשו את עזרתו. לאחר ששמע ואף הוא לא מצא דרך לעזור להם, הגיב בנו הצעיר 'חיים', ובקש רשות מאביו להשיב. "אבא!", קרא חיים הצעיר לאביו רבי יצחק,

הלולת רבנו חיים מוולוז'ין, שבת קדש י"ד בסיון

בשבת קדש, י"ד בסיון, חל יום פטירתו של רבנו חיים מוולוז'ין תלמידו הגדול של רבנו הגר"א מוילנא. רבי חיים זכה והקים את ישיבת וולוז'ין המעטירה המכנה "אם הישיבות". מישיבה זו הוקמו הרבה ישיבות קדושות. מרבית גדולי הדור היו 'יוצאי' ישיבת וולוז'ין ומכאן הכנוי "אם הישיבות" – האמא של כל הישיבות

רבי חיים מוולוז'ין היה גאון עצום וכבר בגילדו נפר הנה רבי חיים בחקמתו המיוחדת, חכמה שנבעה מהעמקה וידיעה בתורה. מספר כי גוי עשיר מת בשכונתו, והניח צוואה מוזרה "את הסוסים שלי אני מוריש לשלשת בני: לבן הבכור אני משאיר חצי מהסוסים, הבן השני יקבל שלישי מהסוסים, ואלו לבן השלישי, הצעיר, אני מוריש תשיעית מהסוסים.

הבנים היו במבוכה גדולה, מאחר שאביהם הותיר להם שבועה עשר סוסים, ולא ידעו איך לחלקם ביניהם לפי צוואתו, הרי שבע-עשרה אינו מתחלק לחצי, לא לשליש ולא לתשיעיות! וברור שאין פונת האב לחתך סוסים לחלקים...

פנו ליועצים שונים, לעורכי דין ולחשבונאים מלמדים, ולא מצאו פתרון. פנו לביתו של רבי יצחק,

מתוך 18, שהם 2 סוסים. חלקנו: לבכור
9 + לשני 6 + לצעיר 2 = 17 סוסים של
הירשה. נותר סוס מתוך ה-18? זה הסוס
שאבא נתן להם, ועכשו הוא מקבל אותו
בחזרה...

ראו כלם את חכמתו הגדולה של נער
הלומד תורה "כי היא חכמתכם ובינתכם
לעיני העמים...". למוד התורה הקדושה
סיע לנער להבין דבר נוסף: לפעמים לא
יכולים לפתר בעיה מבלי לסגת צעד
אחורה, להשתחרר מהקבעון המחשבותי,
ולראות את התמונה הגדולה. הראש של
לומד גמרא מגיע לפתרונות מחכמים!

"האם תואיל לתת לאחים אלה סוס אחד
משלך?" התפלא האב כיצד תוספת של
סוס תפתור את הבעיה, אולם רבי חיים
הצעיר הרגיעו, "אל תדאג, אבא, עוד
מעט יחזירו לה!"
הבין האב כי לבנו יש עצה ותושיה, כיצד
לפתור את תעלומת הירשה. "תודה,
אבא, שהענקת להם סוס אחד משלך.
עכשו כשיש להם שמונה עשר סוסים הם
יכולים לחלק ביניהם את ירשת אביהם.
18 סוסים כן מתחלקים כפי שקבע האב
בצואתו – הבן הבכור יקבל 'חצי', הרי זה
9 סוסים. הבן השלישי יקבל 6 סוסים, שזה
שליש מ-18, והבן הצעיר יקבל תשיעית

בדרך הבטחון

הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו
לפעל לו שום דבר כלל!"
ברור שלא די באמירה ובחכמה נטולת
כונת הלב. הסגלה היא, כדברי הרב,
"כשאדם קובע בלבו..." נדרשת כונה
עמקה ואז לומר! אמנם, כאשר אדם
מרגיל עצמו לומר ולהכריז שוב ושוב "אין
עוד מלבדו", הרי רבוי האמירה מחלחל
ומעורר אמונה בלב. בפרשת השבוע
נאמר אצל מסעות בני במדבר, "על פי
ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" וכתב על כך רבנו
השל"ה הקדוש כי יש כאן רמז שלקראת
כל פעולה וכל תנועה שאדם עושה, ירגיל
עצמו לומר "אם-ירצה-השם" או "בעזרת
השם". לנו אין כח לפעל מאומה ללא
עזרתו יתברך שמו, נוסעים 'אם-ירצה-
השם', חונים 'בעזרת-השם'. זה יסוד
האמונה והבטחון כי 'אין עוד מלבדו'!

כתב רבנו חיים מוולוז'ין בספרו 'נפש
החיים' (שער ג' פרק י"ב) כי אדם
שמתבונן ומתחבר בפנימיותו לאמונה כי
"אין עוד מלבדו" ינצל מכל צרה ומכל
פגע רע. צדיקים העידו כי סגלה זו בדוקה
ומנסה, והם נצלו ממש ממות 'בטוח'
לחיים! וכה כתב:
"ובאמת הוא ענין גדול וסגלה נפלאה
להסיר ולבטל מעליו כל דינים, ורצונות
אחרים שלא יוכלו לשלט בו, ולא יעשו
שום רשם כלל, כשאדם קובע בלבו
לאמר: הלא ה' הוא האלקים האמתי" ואין
עוד מלבדו" יתברך שום כח בעולם וכל
העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו
הפשוט יתב"ש, ומבטל בלבו בטול גמור,
ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון
בעולם, ומשעבד ומדבק טהר מחשבתו
רק לאדון יחיד ברוך הוא, כן יספיק הוא
יתברך בידו שממילא יתבטלו מעליו כל

בְּדֶרֶךְ הַחֲנוּוָה

בְּהַעֲלוֹתָהּ אֶת הַנְּרוֹת...

ה' מְצוּוָה אֶת אֶהְרֹן עַל גְּרוֹת הַמְּנוּוָה. בְּבִקְרָה הֲיִה אֶהְרֹן נִכְנָס לְהִיכָל לְהַטִּיב אֶת הַנְּרוֹת: וּמֵהִי 'הַטְּבָה'? לְנִקּוֹת אֶת פְּסֻלַת הַפְּתִילוֹת מִלֵּיל אֶמֶשׁ, לְנִקּוֹת אֶת הַנֵּר מִשְׂאֵרִיּוֹת הַשֶּׁמֶן הַשְּׂרוּף, לְמִלֵּא מִחֻדָּשׁ שֶׁמֶן זֵית זָה, וּלְסַדֵּר אֶת הַפְּתִילוֹת וּלְהַעֲמִידָם מְכוּנָיִם יָפֶה יָפֶה. בֵּין הָעֲרַבִּים נִכְנָס שׁוֹב, לְהַדְלִיק אֶת הַנְּרוֹת. הַגְּמָרָא קוֹבֵעַת כִּי עִקַּר מְצוּוֹת הַכְּהֻנָּה הִיא 'הַטְּבַת הַנְּרוֹת', וְאֵלּוּ הַהֲדָלָקָה עֲצָמָה לֹא דוֹרְשֵׁת כְּהֵן, וְהִיא כְּשֶׁרָה אַף בְּזֶר!

הַרִי לָנוּ שְׁעָקָר עֲבוּדַת הַחֲנוּוָה הִיא בְּגִיל הַצְּעִיר, לְנִקּוֹת אֶת הַיָּלֵד מִפְּסֻלַת הַיָּלְדוּתִיּוֹת, לְמִלֵּא בּוֹ חֲנוּוָה וְדַעַת נְקִיִּים מִפֶּה שֶׁמֶן הַטְּהוֹר, נְקִי מִכָּל תַּעֲרֻכַת דַּעוֹת פְּסוּלוֹת, וּלְכַוֵּן אֶת הַתְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל וְיָפֶה, בְּהֵן עֲתִיד לְגַדֵּל לְהָאִיר וּלְדַלֵּק, שְׁהֲרִי 'גֵּר ה' נִשְׁמַת אָדָם'.

בְּסוּף מְצוּוָה זוֹ נֹאמַר "וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן". אוֹמֵר רַש"י "מְלַמֵּד, שְׁלֵא שְׁנָה". וְכִי יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת שְׂאֶהְרֹן הַכְּהֵן יִשְׁנָה מְדַבֵּר ה' ? אֵלָּא, לְמִרּוֹת שְׂמֻצּוּוָה זוֹ מִתְרַת אַף בְּבָנָיו הַכְּהֻנִּים, אֶהְרֹן 'לֹא שְׁנָה', לֹא וְתַר לְאַחֲרֵים שִׁיעֲשׂוּ מְצוּוָה גְּדוּלָּה זוֹ בְּמִקּוּמוֹ! גַּם בְּיָמֵינוּ מְקִימִים אָנוּ מְצוּוָה גְּדוּלָּה זוֹ שֶׁל הַטְּבַת הַנְּרוֹת "גֵּר ה' נִשְׁמַת אָדָם" – הַטְּבַת נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַבִּינּוּ שְׁבַשְׂמִים! הִיא הַטְּבַת הַנְּרוֹת שְׁלָנוּ. אָנוּ מְבִיאִים יָלָדִים לְתַלְמוּדֵי תוֹרָה וּלְבִתֵּי סֵפֶר, מְמַנְּיִם לָהֶם חֲנוּוָה יְהוּדֵי טְהוֹר, תּוֹמְכִים בְּפַעֲלוֹת הַגְּדוּלָּה שֶׁל 'שׁוֹמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ', וְנַעֲשִׂים שְׂתַפִּים עִם 'קְרֹן הַסְּעוֹת' בְּהַסְּעַת רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יָלָדִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ ל'בֵּית מִקְדָּשׁ', תַּלְמוּדֵי תוֹרָה וּבִתֵּי סֵפֶר קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים וְהַכּוֹנְנָתָם לִישִׁיבוֹת קְטַנּוֹת. 'מְלַמֵּד שְׁלֵא שְׁנָה!' – לֹא מוֹתָרִים עַל מְצוּוָה גְּדוּלָּה זוֹ!

בְּדֶרֶךְ הַחֵידָה

בְּפֶרֶשְׁתָּנוּ (פרק ח פסוק י"ט) מופיע פסוק מענין "וְאַתְּנָה אֶת הַלְוִיִּם... לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֵבֶד אֶת עֲבֹדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וּלְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגִשֶׁת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ. חֲמֵשׁ פְּעָמִים "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" בְּפֶסוּק אֶחָד! רַש"י מְבִיא חֵז"ל שְׂזֵאת מִתּוֹךְ שְׂבָנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבִיבִים בְּיוֹתֵר לְפָנֵי ה' וְשְׂקוּלִים כְּנֶגֶד חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה.

איפה יש לנו בסדור התפלה קטע בו מזכירים חמש פעמים 'ישראל'?

באיזה תאריה בחדש נתנה התורה?

איזה פסוקים בפרשתנו נחשבים ל'ספר' בפני עצמם?

שלחו לנו למייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455 ומי שפותר את החידות – נפרסם את השם שלו עם הפתרון בעלון הבא.

תשובות מגליון קודם:

מה חששו הגוים כששמעו קולות וברקים?

שה' מביא שוב מבול לעולם. בלעם הרשע 'הרגיע' שזה רק מתן תורה... גוים חוששים ממבול, אף אינם מבינים בגדלות התורה!

לפני כמה שנים קבלנו את התורה?

יצאנו ממצרים וקבלנו את התורה בשנת ב' אלפים תמ"ח, לפני 3332 שנים.

באיזה תאריה בחדש נתנה התורה?

נחלקו רבי יוסי ורבנן. לרבנן ביום ו' בסיון, לרבי יוסי ביום ז' בסיון.

באיזה יום בשבוע נתנה תורה לישראל?

ביום השבת

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" ברחבי הארץ